

AVCILIKTA ÇATIŞMA (ANLAŞMAZLIK) YÖNETİMİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

İsmail ŞAFAK

Ege Ormanlık Araştırma Müdürlüğü Pk.51, 35430 Urla-İzmir
isafak35@hotmail.com

ÖZET

Türkiye'nin av ve yaban hayatı kaynakları bakımından büyük bir potansiyele sahip olduğu, bu potansiyelin mevcut duruma yansımadağı ve yabanıl kaynakları tehdit eden faktörlerin kontrol altına alınması gerektiğı sık sık ifade edilmektedir. Ancak, tehdit faktörlerinin önemlilerinden biri olan "avcılıkta çatışma kaynakları" konusu yeterince ele alınmamaktadır. Bu araştırma kapsamında İzmir ilindeki avcı dernekleri ve bu derneklere kayıtlı avcılar örnek alınarak, av ve yaban hayatı kaynaklarının yönetiminde konu olabilecek "çatışmalar" incelenmiştir. Araştırma sonucunda avcılarının köylüler ve çobanlar ile bireysel temelde; yerel avcı dernekleri, muhtarlıklar, jandarma komutanlıkları, çevreci dernekler ve Doğa Koruma Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Başmühendislikleri ile örgütsel temelde çatıştığı tespit edilmiştir. Bireysel ve örgütsel bazdaki anlaşmazlıkların çoğunlukla belirli kaynakların paylaşılması, amaç-çıkar farklılıkları ve algılama farklılıklarından çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avcılık, Anlaşmazlık, Çatışma Yönetimi, Av ve Yaban Hayatı Yönetimi

CONFLICT MANAGEMENT IN HUNTING (IZMIR PROVINCE)

ABSTRACT

Turkey has a considerable potential in terms of hunting and wildlife sources. This potential is not noticeable in the current situation. The necessity of control of factors that are threatening the wildlife resources is known. As the issue of conflict management in the hunting that is one of the important threatening factors has not importance, the ability of conflict management in hunting and wildlife in Turkey was not adequately developed. In the scope of this research, the potential conflicts in hunting and wildlife management are studied in view of the societies of hunters in Izmir and the members of these societies as an example. The evidences of conflicts with villagers and shepherds at individual level and, with regional hunting societies, chiefs of villages, gendarme, environmental societies and authorities of nature protection, national parks, hunting and wildlife at organisational level were determined. It is concluded that both of the individual and organisational level conflicts in hunting and wildlife management were originated from share of limited resources, differentiation of objective and interests and various perceptions.

Keywords: Hunting, Conflict Management, Wildlife Management

1.GİRİŞ

İnsan gerek özel, gerekse iş yaşamında, farklı zihinsel ve ruhsal yapıdaki bireylerle birlikte olmak ve belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere etkileşimde bulunmak durumundadır. Bireyler arasındaki farklılık, amaçlara ulaşmada izlenen rolleri değiştirebilmekte ve anlaşmazlığı kaçınılmaz bir olgu haline sokabilmektedir.

Çatışma bireyler ve grupların birlikte çalışma sorunlarından kaynaklanan ve normal faaliyetlerin durmasına veya karışmasına neden olan olaylardır (Eren, 1993). Pondy (1973) örgütsel uyumsuzluk isimli makalesinde çatışma kavramını ifade etmek için aşağıdaki terimleri kullanmıştır (Pondy (1973)'e atfen Tuğlu, 1996):

- Kaynakların kıtlığı, politika farklılıkları gibi ön koşulların yarattığı karşıtlık,
- Duygusal durumlar, gerginlik, huzursuzluk, düşmanlık, endişe gibi süreçlerden doğan anlaşmazlık,
- Bireylerin çatışma durumunu kavrama veya fark etme yetenekleri ile kavrayış düzeylerinden kaynaklanan karşıtlık,
- Pasif direnişten açık saldırganlığa kadar değişen uyumsuz davranışlar.

Çatışma iki veya daha fazla kişi veya grup arasında çeşitli kaynaklardan doğan anlaşmazlık temeline oturmaktadır. Anlaşmazlık, zıtlasma, uyumsuzluk ve birbirine ters düşme ise çatışmanın temel unsurları olarak sayılmaktadır (Koçel, 1995). Diğer taraftan çatışmalar örgüt veya toplum içinde aksayan kısımlara işaret ederek bunlara canlılık katacak yeniliklerin ve değişimlerin gerçekleşmesini kolaylaştırır.

Çatışmanın tarafları kişilerin kendi içlerindeki çatışma, kişiler arası çatışma, kişiler ile gruplar arası çatışma, grupların kendi içindeki çatışma, gruplar arası çatışma ve örgütler arası çatışma olmak üzere altı grupta incelenmektedir (Koçel, 1995).

Kişilerin kendi içlerindeki çatışma, kişinin kendisinden ne beklediğinden emin olmadığı veya kendisinden farklı ve çelişkili şeyler (davranışlar, kararlar vs.) beklediği veya kendisinin yapabileceğinden fazlasının beklediği durumlarda ortaya çıkmakta, kişiyi rahatsızlığa ve kızgınlığa sevk etmektedir (Koçel, 1995). Bu çatışma tipi çoğunlukla kişinin diğer çatışmalara göstereceği tepkiyi belirlemektedir (Takan, 1997).

Kişiler arası çatışma, iki veya daha fazla kişinin çeşitli konularda anlaşmazlık temelinde birbirleriyle çıkar yarışına girmeleridir. Daha çok amaç, bilgi, veri ve değer yargısı farklılığından kaynaklanmaktadır. Kişilerin sahip olduğu amaçların ve buna ulaşmak için izlenen yolun farklı olması da çatışmaya neden olabilmektedir. Kişiler arasında ortaya çıkan çatışmaların çoğunluğu kişilik çatışmalarıdır (Tuğlu, 1996).

Kişiler ve gruplar arası çatışma, kişilerin grup tarafından belirli normları kabule zorlanması ile oluşmaktadır (Akat vd., 1999). Grupların kendi içindeki

çatışma, grup üyelerinin veya alt grupların amaç, davranış veya işlevlerinin grubun amaç, davranış veya işlevleri ile uyuşmadığı, farklılaştığı durumlarda meydana gelir (Yağcıoğlu, 1997).

Gruplar arası çatışma, farklı örgütsel amaçlara yönelik iki ya da daha fazla grubun çeşitli örgütsel nedenlerden dolayı sürtüşme, uyumsuzluk ya da zararlı rekabet ilişkisine girmesidir (Kılınç, 1990). Gruplar arasındaki görev bağlılığı, rekabet, ve farklılık bu çatışma tipinin nedenleri arasındadır (Tuğlu, 1996).

Örgütler arası çatışma, bir örgütün kendi dışında bulunan diğer örgütlerle olan çatışmasıdır. İki rakip işletmenin birbiriyle çatışması, işçi sendikası ile işletmenin uygulanan çeşitli personel politikaları ve uygulamaları konusunda görüş ayrılığına düşmesi örgütler arası çatışmaya örnek olarak verilebilir (Eren, 1993).

Çatışmanın nedenleri 13 başlık altında incelenmektedir. Bunlar; işler arası fonksiyonel karşılıklı bağlılık, belirli kaynakların paylaşılması, amaç farklılıkları, algılama farklılıkları, yönetim alanı ile ilgili belirsizlik, haberleşme noksanlıkları, statü farklılıkları, yönetici tarzları arasındaki farklılık, çıkar farklılıkları, kişilik farklılıkları, değişen koşulların öngördüğü yeni nitelikler, işçi-işveren ilişkilerindeki kutuplaşmalar ve örgüt içi güç mücadelesidir (Koçel, 1995).

Çeşitli nedenlerle gerek kendi içimizde yaşadığımız, gerekse karşıımızdaki kişi ve/veya gruplarla yaşadığımız çatışmaların temelde kaçınılmaz olduğu çeşitli yayınlarda vurgulanmasına rağmen, bugün pek çok örgüt çatışma yönetimini uygulamamakta ısrar etmektedir. Oysa çatışmaların analiz edilmesi ile örgütler kendilerine bir geri bildirim mekanizması da edinmiş olmaktadır. Çatışmaların çözümünde birden fazla yöntem kullanılmaktadır. Ancak, hangi çatışmada hangi yöntemin kullanılması gerektiği konusu çatışmanın iyi bir şekilde analiz edilmesiyle açığa çıkmaktadır.

Çatışmanın çözümü örgütsel ve bireysel olarak incelenmektedir. Bireysel düzeydeki çözümlerde 4, örgütsel düzeydeki çözümlerde ise 10 yöntem söz konusu olabilmektedir. Çatışmanın **bireysel çözüm yöntemleri**: çekilme ve kayıtsız kalma, saldırgan olma, rasyonelleştirme, olgun olmayan davranışlar gösterme; **örgütsel çözüm yöntemleri** ise kaçınma ve bağlanmama, problem çözme yaklaşımı, yumuşatma, güç kullanma, daha önemli ve kapsamlı amaçları belirleme, taviz verme, çatışmaya taraf olan kişileri değiştirme, örgütsel ilişkileri değiştirme, çoğunluk oyu kullanma, çatışmanın kaynağını ortadan kaldırma olarak sayılabilir. Bireysel veya örgütsel düzeydeki çatışmaların çözümünde bu yöntemlerin bir veya birkaçı seçilerek sonuca ulaşılmaktadır (Koçel, 1995).

Çatışma yapısının ayrıntılı analiz edilebilmesi aşağıdaki soruların doğru yanıtlanabilmesine bağlıdır (Eren, 1991):

- Çatışmanın nedeni olan anlaşmazlığın ortaya çıkış sebepleri nelerdir?
- Anlaşmazlık kapsamına giren kişi ve gruplar kimlerdir ve çatışma nasıl bir gelişim göstermiştir?
- Anlaşmazlığı devam ettiren nedenler hangileridir?
- Anlaşmazlığın çözümü hususunda tarafların takındıkları tutumlar nelerdir?

AVCILIKTA ÇATIŞMA (ANLAŞMAZLIK) YÖNETİMİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

- Anlaşmazlığın büyümesine neler / kimler sebep olmuştur?
- Muhtemel çözümler sonucunda hangi taraf için ne tür bir çıkar / güç kaybı olacaktır?
- Sorunun çözümü için izlenecek yollar neler olmalıdır? Geçici çözümlerle durum kurtarılabilir mi?
- Anlaşmazlığın giderilmesi için örgüt içinde yer alan hatırı sayılır bir kişiye baş vurmakta fayda var mıdır?
- Taraflar kendi aralarında sorunu çözebilirler mi?
- Örgütsel koşullar saptadığımız çözümler için uygun mudur?
- Çözümün etkinliği nasıl, kim tarafından ve ne zaman denetlenecektir?

Klasik yönetim anlayışı çatışmaları örgütün etkin işlemlerini engelleyen istenmeyen durumlar olarak ele almakta olup, bunların çıkmasının engellenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Neo-klasik yönetim anlayışı örgüt içinde çatışmanın kaçınılmaz olduğunu kabul etmekte, ancak klasik yönetim anlayışında olduğu gibi bunların çıktığı an ortadan kaldırılması ve çatışmanın çözümlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Modern yönetim anlayışında ise, çatışmalar örgütte doğal bir olgu olarak görülmekte ve örgütün etkinliği için belirli bir düzeyde çatışmanın gerekli olduğu vurgulanmaktadır. Bu görüşe göre, yönetici çatışmaları örgütün yaşama ve gelişmesine katkıda bulunacak yönde yönetmelidir (Yağcıoğlu, 1997; Takan, 1997).

Çatışma yönetiminde amaç, örgütlerde zorunlu olarak çatışma yaratmaya çalışmak sonra da yönetimi için vakit ve enerji harcamak değildir. Çatışma yönetimi zaten var olan çatışmaları, örgüt ve birey gelişimi için fonksiyonel anlamda sona erdirmeyi amaçlamaktadır (Taştan, 2005).

Günümüzde çatışmanın olmadığı örgütlerde yeniliğin, değişimin, yaratıcılığın ve performansın olumsuz etkileneceği kabul edilmektedir. Yine sürekli ve önemli çatışmaların olduğu örgütlerde de, kararların gecikmesi ve/ veya verilememesi, tavizlerin sorunları çözmeye yetmemesi gibi nedenlerle performansın olumsuz yönde etkileneceği hatta örgütün yaşamasının tehlikeye düşeceği vurgulanmaktadır (Koçel, 1995). Bu nedenle çatışmaların örgütün amaçlarını gerçekleştirmesini sağlayacak biçimde yönetilmesi gerekmektedir.

Bu çalışma, İzmir ilinde yaşayan avcıların çatıştığı tarafların belirlenmesi, çatışma nedenlerinin açıklanması ve çatışma çözüm yöntemlerinin ortaya konulması amacıyla hazırlanmıştır.

2. MATERYAL ve YÖNTEM

Öncelikle Türkiye’de çatışma yönetimi, avcılık ve avcılar ile ilgili konularda literatür taraması yapılarak konu ile ilgili genel bilgiler toplanmıştır. Çalışma alanı olarak seçilen İzmir ilindeki avcı derneklerinin adı, adresi, telefon numaralarına ait veriler İzmir il Çevre ve Orman Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Başmühendisliği (DKMPB)’nden temin edilmiştir.

İzmir ilindeki 144 avcı derneğinden 15'i Nisan ayında (2004) ziyaret edilmiş ve 135 avcı ile yüz yüze görüşülmüştür. Bu görüşmelerde avcıların çatıştığı tarafları ve çatışma nedenlerini belirlemek amacıyla ön etütler yapılmıştır. Araştırma bulguları bu görüşmelere ek olarak Haziran ve Temmuz (2005) aylarında 26 avcı derneğinde 96 avcı ile yapılan yüz yüze ankete dayanmaktadır. 2005 yılında yapılan görüşmelerin amacı bir önceki yılda belirlenen çatışma taraflarının avcılar içindeki ağırlığını belirlemek, çatışma nedenlerini ve çözüm yöntemlerini tespit etmektir.

2004 yılında gerçekleştirilen çalışmada avcıların çatıştığı taraflar (kişi ve örgütler) belirlenmiştir. Bu doğrultuda; 2005 yılında 31 Köy Muhtarı, 4 Jandarma Komutanı, 2 Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Mühendisi ile görüşülmüştür. Yine çatışmanın yaşandığı köylerde, 12 köylü ve çoban ile görüşülmüş, avcılar ile yaşadıkları sorunlar ve sorunların çözüm yöntemleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Anket yapmak üzere belirlenen avcı derneğine gidildiğinde, öncelikle dernek başkanı ile görüşülmüş ve gönüllü olarak ankete katılma isteğinde olan avcılar belirlenmiştir. Avcılara yönelik olan anket formu 19 sorudan oluşmakta olup, avcılıkta yaşanan sorunları, sorunların taraflarını ve sorunların çözüm biçimlerini belirlemeye yönelik olarak hazırlanmıştır.

Anket verileri, bilgisayarda Excel formatında işlenerek değerlendirilmiştir. Anket formlarında avcılara birden fazla seçeneği işaretleme olanağı tanınmıştır. Bu nedenle bulgular bölümünde verilen çizelgelerdeki yüzde sütunlarının toplamı ile metin içerisinde verilen yüzdelerin toplamı % 100'ü aşmaktadır. Bu değerlendirme biçimi avcıların sorulara verdiği cevapların ağırlıklarının net olarak görülmesi amacıyla tercih edilmiştir.

3.BULGULAR

3.1. Avcıların Kendi İçlerindeki Çatışmaları ve Nedenleri

Avcıların %73'ü kendi içlerinde¹ bir çatışmanın olduğunu düşünmektedir. Avcıların kendi içlerindeki çatışmanın nedeni "geçmişte çok fazla av hayvanı vurmaları"dır. Nitekim, avcılarının % 54'ü geçmişte çok fazla av hayvanı vurduğunu kabul etmekte ve "eski davranış biçimimdi şimdi yapmam" demektedir. Bu konuda düşünce belirten avcılarının % 31'i "avcılığın ilk zamanlarında kendini gösterme davranışı"; % 15'i günümüzde avladıkları av hayvanı sayısında olan azalma² nedeniyle, "vurduğum iyi olmuş, o zaman vurmasaydım şimdi hiç vuramayacaktım" şeklindeki yanıtlarla aşırı avlanma hakkındaki düşüncelerini ifade etmektedir.

¹ Avcıların kendi içlerindeki çatışma terimi, bireyin kendi içindeki (kendi kendine olan) çatışmayı ifade etmek amacıyla kullanılmıştır.

² Av hayvanı sayısında olan azalma terimi genel kapsamda av ve yaban hayvanları ifade etmek amacıyla kullanılmıştır.

Avcılardan % 66'sı atış yaptıktan sonra, yapılan atışın biçimi³ konusunda kendisiyle (kendi içinde) çatıştığını ifade etmiştir. Kendi içinde çatışmaya düşen avcıların % 39'u "avı yaraladığı zaman"; % 28'i avı vuramadığı zaman" atış biçimini sorgulamaktadır. Yine avcıların % 19'ü "çok sık", % 14'u ise "bazen" atış biçimini sorgulamaktadır.

3.2. Bireysel Çatışmaların Tarafları ve Nedenleri

Avcıların % 85'inin arazi sahibi köylüler, çobanlar, orman kesim işçileri ile bireysel çatışma yaşadığı, % 15'inin çatışma yaşamadığı tespit edilmiştir. Aşağıda bireysel çatışmaların nedenleri ve çözüm yöntemleri açıklanmıştır.

3.2.1. Avcılar ile Arazi Sahibi Köylüler ve/veya Çobanlar Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 75'inin köylülerle⁴, % 64'ünün çobanlarla çatıştığı belirlenmiştir. Çizelge 1'de avcıların bireysel olarak çatıştığı taraflar ve çatışma nedenleri verilmiştir.

Köylüler veya çobanların % 50'si avcılarının avlanma sezonu dışında avlanmaya geldiklerini ve arazilerinde projektör ile avlandıklarını, % 25'i avcılarının ekili arazilerinde avlanarak ürünlere zarar verdiğini, % 25'i avcılarının köyün avlamadığı av hayvanlarını kalabalık (10 kişiden fazla) gelerek avladığını, % 13'ü avcılarının merada küçük veya büyükbaş hayvan otlarken avlanarak hayvanları ürküttüğünü, % 13'ü avcılarının tarlalardaki sebze ve meyveye zarar verdiğini veya bunları izinsiz yediğini, % 13'ü dışarıdan gelen avcılarının avlanmasına izin vermediğini belirtmiştir.

Avcılar sorunların çözümünü köylü veya çobanların bazı tutumlarının güçleştirdiğini kabul etmektedirler. Nitekim avcılarının % 45'i köylülerin çıkar farklılığının bulunmasının, % 30'u köylülerin eğitim seviyesinin düşük oluşunun, % 22'si köylülerin konuşma biçiminin sert ve kaba olmasının, % 2'si köylülerin son söylenecekleri ilk önce söylemesinin, % 1'i köylülerin kendilerini küçük

Çizelge 1. Avcılar ile bireysel olarak çatışan taraflar ve çatışmanın nedenleri.

Çatışmanın nedenleri	Avcılar ile	
	Köylüler (%)	Çobanlar (%)
Köylülerin/ çobanların arazisinde avcılarının avlanması	58	27
Köylülerin/ çobanların avcı araçlarının lastiklerini patlatması veya araca zarar vermesi	38	35
Köylülerin/ çobanların muhtara veya koruma görevlilerine avcılarını şikâyet etmesi	28	26
Köylülerin/ çobanların grup olarak arazilerinde avlanılmasına izin vermemesi	9	4
Köylülerin/ çobanların avcılarının avlanmasını engellemek için anız yakması veya gürültü yapması	8	10

³ Atış biçimi terimi ile fişegin av tüfeğinden çıktığı anda avcının tüfeği tutuş şekli, tetiği çekme zamanı gibi özellikler anlatılmak istenmiştir.

⁴ Metindeki akıcılığı artırmak üzere bu cümleden itibaren "arazi sahibi köylüler"den "köylüler" olarak bahsedilecektir.

görmesinin sorunların çözümünü güçleştirdiği düşüncesindedir. Aynı konuda köylüler ve çobanların % 50'si avcıların çıkar farklılığının bulunmasının, % 25'i avcıların konuşma biçiminin sert ve kaba olmasının, % 25'i avcıların kendilerini küçük görmesinin sorunların çözümünü güçleştirdiği kanaatindedir.

3.2.2. Avcılar ile Orman Kesim İşçileri Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 6'sı orman kesim işçileri ile sorun yaşamaktadır. Avcılar bu sorunun kaynağını, orman kesim işçilerinin avcıların ateş ederken çıkardıkları tüfek sesinden ve/veya vurulmaktan korkmasına, avcıların kesilen ağaçların altında kalmalarından tedirgin olmasına bağlamaktadırlar.

Avcılar, kesim yapılan alanların Merkez Av Komisyonu (MAK) kararlarında gözükmesini ve/veya bölge avcı derneklerine bildirilmesini istemektedirler. Aksi takdirde avcılar kesim yapılacak alanlara avlanmaya gittiklerini ve kesim nedeniyle avlanmaları ertelendiği için bir av günlerinin boşa gittiğini belirtmektedirler.

Avcıların büyük kısmının kuş avladığının ve sadece % 6'sının kesim işçileri ile sorun yaşadığının saptanması üzerine, bu çatışmanın fazla önemsenmeyebileceği kanaatine varılmış ve orman kesim işçileri ile görüşülmemiştir.

3.3. Örgütsel Çatışmaların Tarafları ve Nedenleri

Avcıların % 78'inin köy muhtarlığı, yerel avcı derneği, çevre dernekleri, Jandarma Komutanlıkları, Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Başmühendisliği ile örgütsel çatışma yaşadığı, % 22'sinin ise örgütsel çatışma yaşamadığı belirlenmiştir. 2004 yılında Kaymakam ile sorun yaşadığını belirten avcılar bulunmakla birlikte, 2005 yılı çalışmasında Kaymakamla sorun yaşadığını belirten avcıya rastlanmamıştır. Aşağıda çatışmaların nedenleri açıklanmıştır.

3.3.1. Yerel Avcı Derneği Üyeleri İle Dışarıdan Gelen Avcı Derneklerinin Üyeleri Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 60'ı yerel avcı derneği ile sorun yaşadığını, % 40'ı ise sorun yaşamadığını belirtmiştir. Dışarıdan avlanmaya gelen avcılar ile yerel avcı derneği arasında yaşanan çatışmanın nedenleri Çizelge 2'de verilmiştir.

Dışarıdan avlanmaya gelen dernek üyesi avcılar MAK kararları ve bu kararlar doğrultusunda hazırlanan haritalara bakarak avlanacakları yeri belirlemektedirler. Çizelge 2'de sunulduğu gibi, avcılarının % 59'u yerel avcılarının bölgelerindeki av hayvanlarının tükeneceği ve avlayacak av hayvanlarını kalmayacağı endişesinden dolayı kendilerini sahalarında avlandırmadıklarını ifade etmektedir. Yine avcılarının % 14'ü yerel avcı derneğinin kendilerinden zorla bağış aldığını belirtmiştir.

Yerel avcı dernekleri, dışarıdan gelen avcılarının usulsüz ve/veya belgesiz olarak bölgelerinde avlandığını ve kendilerinin Jandarma Komutanlığına veya DKMPB'ne bu kişileri bildirdiklerini ifade etmektedir. Bu bağlamda dışarıdan gelen avcılar ile yerel avcı derneği arasında çıkar ilişkisine dayanan bir çatışma oluşmaktadır.

AVCILIKTA ÇATIŞMA (ANLAŞMAZLIK) YÖNETİMİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

Çizelge 2. Yerel avcı derneği üyeleri ile dışarıdan avlanmaya gelen avcı derneklerinin üyeleri arasındaki çatışmanın nedenleri.

Çatışmanın Nedenleri	Avcı Sayısı	%
Bölgelerindeki av hayvanlarını kendilerine ait görerek, yabancı avcılarının avlanmasını engelliyorlar.	35	59
Bize ava kapalı dedikleri alanlarda kendileri avlanıyorlar.	25	42
Sahaların bir kısmını kuş saldı diyerek ava kapatıyorlar.	19	32
Bölgelerinde sürek avı veya bek avı yapmamıza engel oluyorlar.	12	20
Belirli türlerin avını keyfi bir şekilde ava kapatıyorlar.	10	17
Anlaşmazlıklarda yörelerindeki avcı ve / veya bireyin tarafını tutuyorlar.	8	14
Zorla bağış alıyorlar.	8	14
Grup olarak (10 kişiden fazla) alanda avlanmamıza izin vermiyorlar.	3	5

3.3.2. Avcı Derneği Üyeleri Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 56'sı kendi avcı derneği ile sorun yaşamazken, % 44'ü sorun yaşadığını belirtmiştir.

Çizelge 3'de avcılarının avcı derneklerinde yaşadığı sorunlar verilmiştir. 2004 yılında tespit edilen sorun başlıklarının bazılarının 2005 yılında önemini yitirdiği Çizelge 3'de görülmektedir. Çizelge 3'e göre avcılarının % 48'i "avlanma yöntemlerine ve avlanma zamanlarına uymayan üyelerin uyarılması", % 43'ü "avlanma pulu alan avcılarla, almayanlar arasında usulsüz ve kaçak avlanma konularında" avcı derneklerinde sorun yaşamaktadır.

Çizelge 3. Avcıların avcı derneklerinde yaşadığı sorunlar.

Sorunlar	Avcı Sayısı	%
Avlanma yöntemlerine ve avlanma zamanlarına uymayan üyelerin uyarılması	21	48
Avlanma pulu alan avcılarla, almayanlar arasında usulsüz ve kaçak avlanma konularının sorun oluşturması	19	43
Üyelerin dışındaki kişilerin lokale gelmesinin sorun oluşturması	11	25
Grup (10 kişiden fazla) olarak ava gidilmesine izin verilmemesi	6	14
Üyeler arasında adil davranılmaması	1	2
Derneğin girişimde bulunmadığı için kaçak bek avı yapılması	1	2
Derneğin bekleme avı yapılması için yeterli girişimde bulunmaması	0	0
Aidatların yüksek olması	0	0

Avcı derneği yöneticileri, bekleme avı⁵ yapabilmek için DKMPB'den izin alınması gerektiğini üyelerine bildirdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak yapılan anket sonucunda avcılarının % 2'sinin tavşan, kuş ve domuz için izinsiz (kaçak) bekleme avı yaptıkları ortaya çıkmıştır. İlgili avcılar, DKMPB'den bekleme avı için her seferinde izin almak istememektedir.

Bu kapsamda avcı derneği üyeleri arasında avcılıkla ilgili yasalara uyma ve uymama konusunda çatışma yaşanmaktadır. Nitekim avlanma pulu (%43), usulsüz avlanma (%48) gibi konular başlıca çatışma konusunu oluşturmaktadır.

3.3.3. Avcı Derneği ile Muhtarlık Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 34'ü muhtarlıklar ile sorun yaşamadığını, % 66'sı sorun yaşadığını belirtmiştir. Çizelge 4'de avcılarının muhtarlıklar ile yaşadığı sorunlara yer verilmiştir.

Çizelge 4'e göre avcılarının, % 65'i MAK kararlarına göre ava açık gözüken sahaların köy muhtarlığı tarafından ava kapatıldığını, % 58'i köy muhtarlıklarının av hayvanlarını kendilerine ait görerek yabancı avcılarını avlandırmadıklarını belirtmektedirler.

Köy muhtarlıklarının % 25'i avcılar ile çatıştığını belirtmiştir. Muhtarlıklar en çok avcılarının avlanma sezonu dışında ve projektör ile avlandıklarından, daha sonra da avcılarının ekili arazilerdeki sebze ve meyveye zarar verdiklerinden yakınmıştır.

Avcılara göre çatışma köylülerin av hayvanlarını besin ögesi olarak görmesi, av hayvanı sayısının tür ve sayı itibarıyla az oluşu, köylü avcılarının av hayvanlarını avlamak istemesi, dışarıdan gelen avcı gruplarının fazla olması ve bunların av hayvanlarını tüketeceği korkusundan kaynaklanmaktadır.

Çizelge 4. Avcıların Muhtarlıklar ile yaşadığı sorunlar.

Sorunlar	Avcı Sayısı	%
Bize ava kapalı dedikleri alanlarda kendileri avlanıyorlar.	40	65
Bölgelerindeki av hayvanlarını kendilerine ait görerek yabancı avcılarını avlandırmıyorlar.	36	58
Sahaların bir kısmını kuş saldı diyerek ava kapatıyorlar.	20	32
Anlaşmazlıklarda kendi köylülerinin tarafını tutuyorlar.	18	29
Zorla bağış alıyorlar.	11	18
Bölgelerinde süre avı veya bek avı yapılmasına engel oluyorlar.	8	13
Belirli türlerin avını keyfi bir şekilde ava kapatıyorlar.	6	10
Grup olarak (10 kişiden fazla) alanda avlanmaya izin vermiyorlar.	4	6

⁵ Bekleme avı yaban hayvanlarının geçiş yolları üzerindeki çayır ve tarlaların orman kenarlarına rastlayan kısmına, uygun ağaçlar üzerine veya özel yapılan bekleme yerlerine genellikle sabahları şafak sökmeden ve akşam üzeri karanlık basmadan yerleşilerek yapılır (Çanakçıoğlu ve Mol, 1996).

3.3.4 Avcı Derneği ile Çevre Dernekleri Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 88'i çevre dernekleri ile sorun yaşamadıklarını belirtmiştir. Avcıların % 12'si Türkiye genelindeki çevrecilerin MAK'da kendilerinin aleyhinde bazı kararların alınmasında ve kendilerinin kamuoyunda kötü tanıtılmasında etkili olduklarını ifade etmiştir (Çevrecilerin avcılar üzerindeki olumsuz bakış açısını gidermek, İzmir halkının avcılarını daha iyi tanıması ve avcılar ile kaynaşmasını sağlamak amacıyla bir avcı derneği, İzmir'de piknik alanı kurmak istemektedir.).

Bu çalışmada avcılarının İzmir ilindeki çevre dernekleri ile sorun yaşamadığı belirlenmiş ve çevre dernekleri ile görüşülmemiştir.

3.3.5. Avcı Derneği ile Doğa Koruma Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Başmühendisliği Arasındaki Çatışma:

Avcı derneklerinin Doğa Koruma Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Başmühendisliği (DKMPB) ile yaşadığı sorunlar yasal sorunlar ve diğer sorunlar olarak iki grupta ele alınmıştır. Avcıların % 57'sinin DKMPB ile yasal sorunları, % 86'sının ise yasal sorunların dışında (diğer sorunlar) sorunları bulunmaktadır.

Avcı derneklerinin DKMPB ile yaşadığı yasal sorunlar aşağıda belirtilmiştir:

- Avcıların % 79'u avcılık konusunda çok fazla bürokratik işlem yaptırılması, % 43'ü avcılardan alınan avlanma bedellerinin bir kısmının avcı derneklerine verilmemesi konularında DKMPB ile sorun yaşamaktadır.

- Avcılar MAK kararları ile belirlenmiş olan günlük avlanma limiti kadar av hayvanını yanlarında bulundurabilirler. Ancak avcılar uzak bölgelere, birkaç günlük ava gidebilmektedirler. Bu durumda avcılar bir günlük av limitini çoğunlukla 1-2 günde doldurmakta olduklarını, dönüşte fazla av hayvanını yanlarında buldukları için suçlu duruma düştüklerini belirtmektedirler (% 34). Avcılar suçlu duruma düşmemek için şehir dışına çıkmadan ve geri dönmeden önce DKMPB'nden izin alarak limit aşımı sorununu çözmek istemektedirler.

- Avcı dernekleri DKMPB'den avcılıkla ilgili belgeleri dağıtma ve avcı denetimleri konularında yetki almak istemektedirler. Avcıların % 23'ü belge dağıtma için, % 32'si avcı denetimleri için avcı derneklerine yetki verilmemesini sorun olarak görmektedir. Belge dağıtma yetkisi avcı dernekleri tarafından hem bürokratik engellerden kurtulma, hem de gelir kaynağı yaratma bakımından oldukça önemsenmektedir.

- Avcıların % 29'u MAK kararlarıyla avlakların üreme sahası veya milli park olarak gösterilerek ava kapatılmasını eleştirmektedir.

- Avcıların % 21'i bir araçta 10'dan fazla sayıda kişiyle av mahalline gittikleri takdirde suçlu duruma düştüklerini, birden fazla araç kullandıkları takdirde ise ulaşım giderlerinin arttığını belirtmektedirler. Avcı dernekleri bu çelişkiyi gidermek ve üyelerinin otobüsle avlanabilmesi için, DKMPB'den izin alarak sorunu çözmek istemektedir.

Avcı derneklerinin DKMPB ile yaşadığı diğer sorunlar aşağıda verilmiştir:

- Avcıların % 60'ı yeterince denetim yapılmamasını sorun olarak görmektedir.
- Avcıların % 58'i DKMPB'nin belirlemiş olduğu avcılık belgesi, vize ve tüfek ruhsatı ücretlerini yüksek bulmaktadır. Bu yüzden dernek üyelerinin bir kısmı avcılığı bırakmış, bazıları ise kaçak avlanmaktadır.
- Avcıların % 35'i bölgelerinde yapılan usulsüz ve kaçak avcılıkla ilgili şikâyetleri DKMPB'ne bildirdiklerini, ancak yetkililerin personel ve araç eksikliğinden dolayı şikâyet edilen alanlara gelmediklerini belirtmektedirler. Bu nedenden ötürü avcı dernekleri yaptırım güçleri olmadığı halde kaçak ve usulsüz avlanan avcılarla mücadele etmek durumunda kaldıklarını ifade etmektedirler.
- Avlalara yeterince kuş salınmaması (% 28), avcı eğitimlerinin yeterince yerine getirilmemesi (% 18), MAK kararları ile haritaların birbirini tutmaması (% 17), herhangi durumda yetkililerin yerel halkı desteklemesi (% 6) avcılarının ilgili DKMPB ile yaşadığı diğer sorunlardandır.

DKMPB mühendisleri ile yapılan çalışmada, avcılarının belirttiği sorunlarla karşılaşma durumları DKMPB mühendisleri tarafından yüz üzerinden puanlanmıştır. Çizelge 5'de DKMPB mühendislerinin avcılar ile yaşadığı sorunlar ve sorunların önemi verilmiştir. Yine Çizelge 5'de avcılarının sorunlarla karşılaşma yüzdeleri belirtilmiştir.

Çizelge 5'de belirtilen sorunlar gerek avcı kesimi, gerekse DKMPB yetkilileri tarafından benzer önemde gösterilmiştir. Ancak bu örtüşme sorunların bir kısmında görülmemektedir. Örneğin denetim eksikliği ve bürokratik işlemlerin fazlalığı her iki örgüt tarafından aynı önemde belirtilirken, avcılar tarafından az önemsenen (% 18) bir günlük av limiti DKMPB mühendislerince en sık karşılaşılan sorun olarak belirtilmiştir.

DKMPB mühendisleri denetim eksikliğini orman muhafaza memuru sayısının yetersiz olmasına bağlamaktadır. Denetimlerin daha çok Jandarma tarafından sürdürüldüğü belirtilmektedir. Nitekim ilgili Başmühendislikte avcılıkla ilgilenen 2 mühendis ile 2 orman muhafaza memuru bulunmaktadır.

Avcıların DKMPB'nin gerçekleştirdiği yasal düzenlemelere bakışı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda avcılarının % 48'i "devletin para toplamak için", % 28'i "avcılığın kurallara bağlanarak bilinçli avcı yetiştirilmek için", % 27'si "avcılığı bürokratik işlemlerle zorlaştırmak için", % 26'sı "gelecek nesillerin avlanmasının garanti altına alınmak için" yasal düzenlemelerin gerçekleştirdiğini düşünmektedir.

AVCILIKTA ÇATIŞMA (ANLAŞMAZLIK) YÖNETİMİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

Çizelge 5. DKMPB mühendislerinin avcılar ile yaşadığı sorunlar ve sorunların önemi.

Avcıların Sorunları	DKMPB Mühendislerinin Sorunla Karşılaşma Oranı (%)	Avcı Derneklerinin Sorunla Karşılaşma Oranı (%)
Bürokratik işlemlerin fazlalığından şikâyet ediyorlar.	85	79
Denetim yapmadığımızdan şikâyetçiler.	80	60
Avcı eğitimlerini yerine getirmediğimizden şikâyetçiler.	80	18
Bir günlük av limitini sorun olarak görüyorlar.	75	34
Avcı denetimleri için yetki istiyorlar.	75	32
Av ve yaban hayvanlarının sürekliliğini sağlamak amacıyla belirli alanların MAK Kararlarıyla ava kapatılmasını sorun olarak görüyorlar.	70	29
MAK kararları ile haritaların birbirini tutmadığından şikâyetçiler.	70	17
Anlaşmazlıklarda avcılar, yerel halkı (yerel halk, avcıları) küçük görüyorlar.	70	6
Avcılık belgesi vizesi için alınan ücreti yüksek buluyorlar.	65	58
Avcılıkla ilgili belgeleri dağıtma yetkisi istiyorlar.	60	23
Avlklara yeterince kuş salınmadığını belirtiyorlar.	55	28
SİT alanı, Milli Park gibi korunan alanların ava kapatılmasını sorun olarak görüyorlar.	50	29
Avlanma bedelli olarak alınan ücretlerin bir kısmını talep ediyorlar.	40	43
Tek araç ile yasal sınırın üzerinde avcı ile avlanmaya gitmek istiyorlar.	25	21

3.3.6. Avcı Derneği ile Jandarma Komutanlığı Arasındaki Çatışma:

Avcıların % 81'i Jandarma ile sorun yaşadığını, % 19'u ise sorun yaşamadığını belirtmiştir. Avcıların Jandarma ile yaşadığı sorunlara aşağıda yer verilmiştir:

- Avcıların % 38'i Jandarmanın avcılık konusundaki mevzuatı eksik bildiğinden şikâyetçi olmuştur.

- Bölge halkı ile yaşanan problemlerde, avcılarının % 37'si Jandarmanın bölge halkının söylediklerini önemseydiğini ve dikkate aldığını, avcılarının söylediklerini dikkate almadığını belirtmiştir.

- Avcıların % 32'si Jandarmanın usulsüz ve kaçak avcılıkla ilgili ihbarları dikkate almadığını, % 32'si Jandarmanın yeterince denetim yapmadığını ifade etmiştir.

- Avcıların % 27'si Jandarma ekiplerinin denetim biçiminden rahatsız olmaktadır. Avcılar belge kontrolü için megafonla seslenerek avcıları araziden yanlarına çağırdığını ve bu esnada ya kontrol işleminin süresinin uzun tutulduğunu ya da avcıları toplayıp karakola götürerek denetim yapıldığını belirtmektedir. Avcılar bu denetim biçiminin avlanma zamanlarını ve motivasyonlarını azalttığını belirtmektedirler.

- Avcıların % 35'i bazı Jandarma ekiplerinin avlanmaya yasak olan saha ile yasak olmayan sahanın birbirinden ayıramadığı bir noktada kontrol

gerçekleştirdiğinden şikâyet edilmiştir. Bu durumda Jandarma ekiplerinin avlanmaya yasak olmayan bölgeden vurulan av hayvanlarına, avlanmaya yasak olan sahadan vurulmuş işlemi yaptığı avcılarca belirtilmektedir.

- Avcıların % 18'i Jandarmanın gereksinim duyduğu kırtasiye malzemelerini kendilerinden talep ettiğini ifade etmiştir.

- Avcıların % 26'sı MAK kararlarında ava açık görünen alanları Jandarmanın ava yasak bölge olarak dikkate aldığını belirtmiştir. Yine avcılar MAK kararları ile bu kararlar doğrultusunda hazırlanan haritaların bazı noktalarda birbirini tutmadığından yakınmaktadırlar. Bu bağlamda avcılarının % 6'sı Jandarma ekiplerinin denetimlerde haritayı dikkate aldığı için, suçlu duruma düştüklerini ifade etmiştir.

- Avcıların % 4'ü tüfek ruhsatlarını Jandarmadan geç aldıklarını belirtmişlerdir. Nitekim avcılara göre, tüfek ruhsatı Emniyet Teşkilatınca 2-3 günlük bir sürede, Jandarma tarafından ise 15-30 günlük bir sürede verilmektedir.

Jandarma komutanları ise rutin denetimler sırasında veya avcının ihbar edilmesi durumunda avcı ile karşılaştıklarını ve bu esnada avcılarını yasal çerçevede denetlediklerini, eksik belge olması durumunda Karakola götürdüklerini ifade etmiştir.

Jandarma komutanları, yaklaşık 2700 kanunun kendilerine görev verdiğini bu çerçevede de mevzuatla ilgili olarak ayda iki kez seminer aldıklarını belirtmiştir. Bu seminerlerden bir kısmı avcılık konusundadır.

Jandarma komutanları, 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nu iyi düzeyde bildiklerini ancak 2003 yılında yürürlüğe giren 4195 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nu iyi bilmediklerini vurgulamışlardır.

Jandarma komutanlarının biri kuş türlerini iyi düzeyde bildiğini, ancak genel olarak Jandarma Komutanlarının kuş türlerini bilmediğini ifade etmiştir.

Jandarma komutanları denetim ve el koyma işlemlerini 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu çerçevesinde cumhuriyet savcısının onayıyla yapılabileceğini belirtmiştir. Ayrıca Komutanlar gerçekleştirdikleri denetimlerde ele geçirilen tüfek veya av hayvanlarının 24 saat içinde hakim kararıyla onaylanması gerektiğini, bunun çoğu zaman sıkıntı yarattığını ifade etmişlerdir. Yine Komutanlar, çoğu komutanın avcı denetimlerini doğrudan görev olarak düşünmediğini ve gelecekte denetimlerin fazla önemseneceğini ima etmiştir.

Jandarma komutanları ele geçen hayvanların muhafazası konusunda sıkıntı yaşadıklarını, bunları teslim edecek yetkili bulamadıklarını belirtmişlerdir.

Jandarma komutanları av suçları için hazırlanan matbu bir tutanağın MAK Kararlarının kitapçığında yer almasını, Jandarma Komutanlarının ve avcılarının bir arada bulunacağı ortamlarda eğitim seminerleri düzenlenmesini istemektedir.

3.4. Çatışmaların Çözüm Yolları

Anket sonuçlarına göre elde edilen çatışma çözüm yolları bireysel ve örgütsel olarak iki grupta ele alınmıştır. Belirlenen çatışma çözüm yolları aşağıda sunulmuştur:

- Avcılar bireysel çatışmaların % 56'sını çekilme ve kayıtsız kalma, % 34'ünü rasyonelleştirme, % 7'sini olgun olmayan davranış gösterme, % 1'ini saldırgan olma biçiminde çözmektedir.

- Avcılar örgütsel bazdaki çatışmaları, % 57 "kaçınma", % 24 "problem çözme yaklaşımı", % 18 "güç kullanma", % 8 "yumuşatma", % 6 "taviz verme" yöntemiyle çözmektedir.

- Köy muhtarları avcılar ile yaşadığı çatışmaların % 67'sini kaçınarak, % 33'ünü güç kullanarak çözmektedir.

- DKMPB mühendisleri avcılar ile yaşadığı çatışmaları, % 70 oranında kaçınarak veya yumuşatarak, % 30 oranında güç kullanma veya problem çözme yaklaşımıyla çözmektedir.

- Jandarma Komutanlığı avcılar ile meydana gelen sorunları yasal çerçevede güç kullanarak çözmektedir.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Çatışma nedenleri ve bu çatışmanın çözüm yolları toplumların kültürel yapısı ile ilişkilidir. Nitekim, toplumların yaşama ve düşünme tarzlarına bağlı olarak sorunlar ortaya çıkmakta ve çözümler belirlenmektedir. Toplumda örgütler ve/veya kişiler arasında yaşanan çatışmalar, doğru yönetildiğinde olumlu sonuçlar elde edilebilir. Ayrıca, çatışma yardımıyla örgüt kültürünü değiştirme, iletişim eksikliğini giderme, eleman transferi gerçekleştirme ve reorganizasyon yapma gibi sonuçlarda ortaya çıkabilmektedir.

Avcıların çatıştığı tarafların bireysel ve örgütsel bazda iki grupta toplandığı görülmektedir. Avcı dernekleri taraf olarak muhtarlıklar, yerel avcı dernekleri, DKMPB ve Jandarma Komutanlığı ile çatışmakta iken, avcılar bireysel olarak orman köylüleri ve/veya çobanlarla çatışmaktadır.

Avrupa'da avcılar yoğun biçimde hayvan sever ve çevreci sivil toplum örgütlerinin engellemeleri ile karşılaşmakta iken, İzmir ilindeki avcılarının böyle bir taraf ile çatışmadığı belirlenmiştir. Ancak, Türkiye genelinde bazı çevre örgütlerinin avcılar ile ilgili kararları etkilediği veya bunların kamuoyunu yönlendirdiği avcılar tarafından kabul edilmektedir.

Çatışmanın, belirli kaynakların paylaşılması, amaç-çıkar farklılıkları ve algılama farklılıklarından çıktığı tespit edilmiştir. Çatışmaların temel nedeni kaynak paylaşımına dayanmaktadır. Denetim eksikliği çatışma taraflarını arttırmakta ve çatışmaları şiddetlendirmektedir.

Örgütsel ölçekte çatışmalar yasal ve yasal olmayan nedenlere de dayanmaktadır. Nitekim, milli parklarda ve ekili arazilerde avlanılmak istenmesi, grup sayısının yasal limitin üstünde oluşu, izinsiz bekleme avı yapan ve kaçak avlanan avcılarının dernek üyesi olabilmesi ve yasal limitin üstünde avlanması gibi yasal olmayan çatışma konuları bulunmaktadır.

Köylülerin MAK kararlarında ava kapatılmayan sahaları kapalı olarak göstermesi, MAK kararları ile bu doğrultuda hazırlanan haritaların örtüşmemesi, yetkililerin denetimlerini personel ve araç eksikliği nedeniyle yeterince yapmaması gibi çatışmalar avcılarının yasal olarak haklı olduğu konulardandır.

Tarafların % 60'ı "kaçınma"yı çatışma çözüm yöntemi olarak kullanmaktadır. Nitekim av ve yaban hayatı kaynağının yöneticisi olan DKMPB'nin çatışmaların % 70'ini kaçınarak veya yumuşatarak çözmesi (veya çözdüğünü düşünmesi) üzerinde önemle durulması gereken bir husustur.

Avcıların % 48'inin gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin para toplamak amacıyla yapıldığını düşünmesi, DKMPB'nin gerçekleştirdiği etkinliklerin avcılara uygun bir şekilde aktarılmadığının bir göstergesidir. Aynı şekilde kaynak yöneticilerinin sorunlar karşısında kaçınma yolunu seçmesi, bu kaynakların sürdürülebilir yönetimi konusunda kuşku ortaya çıkarmaktadır.

Avcı derneği üyeleri arasında yaşanan çatışmalar dernek başkanının hakemliğinde dernek odasında çözülmektedir.

Avcı derneği öncülüğünde bölge dışında avlanmaya gidildiğinde, avlanacakları bölgenin en büyük mülki amirinden birkaç gün önce izin alınması durumunda yerel halk ile çatışma olmamaktadır.

Avcılar köylü, çoban veya bölge avcılarını ile meydana gelen problemlerini DKMPB veya Jandarma Komutanlığı'na telefon ederek çözmeye çalışmaktadırlar. Telefonda yetkili ile görüşülme olanağı bulunduğu, yetkilinin belirttiği doğrultuda çatışmanın çözüldüğü, ancak avcılar yetkili kişiye telefonla ulaşamadıkları zaman kaçındıkları, sahayı terk ettikleri veya yöre halkının istediğini yaptıkları belirlenmiştir. Nitekim, aksi durumda köylülerin güç kullandığı, avcılarının arabalarının lastiklerini patlatma, camlarını kırma veya anız yakarak hayvanları kaçırma gibi yollara başvurdıkları belirtilmektedir.

Jandarma Komutanları avcılıkla ilgili bilgi eksikliklerini gidermek amacıyla seminerler talep etmektedir. Bu seminerlerin düzenli olarak gerçekleştirilmesi konunun tarafları açısından ortaya çıkan çatışmaların çözülmesinde faydalı olacaktır.

İşletme literatüründe "çatışma yönetimi" terimi, "conflict management" kelimesinin karşılığı olarak kullanılmaktadır. Ancak çatışma terimi şiddet içeren kavga, vuruşma gibi çok sert bir kavrama karşılık gelmektedir. Bu nedenle ormancılık literatüründe kullanımı yaygınlaşmamış olan "çatışma yönetimi" terimi yerine "Anlaşmazlık Yönetimi veya Uzlaşmazlık Yönetimi" ifadesinin kullanılması daha uygun olacaktır.

AVCILIKTA ÇATIŞMA (ANLAŞMAZLIK) YÖNETİMİ (İZMİR İLİ ÖRNEĞİ)

Sonuç olarak etkin bir av ve yaban hayatı yönetimi için belirli bir düzeyde çatışma, iyi yönetmek şartıyla gerekmektedir. Nitekim çatışmanın olmadığı veya çatışmanın çok fazla olduğu örgütlerde değişimi ve yenilikleri takip etmek hem güç hem de sürdürülebilir değildir. Yine çatışma için çözüm arama ve/veya üretme örgüt yapısında değişime yol açabilmekte, örgütün amaç, yöntem ve eylemlerinin tekrar gözden geçirilerek iyileştirilmesine yardımcı olabilmektedir. Bu bağlamda çatışmayı örgüt amaçlarına ulaştırabilecek biçimde yönetmek, yöneticilerin başarısı açısından oldukça önemlidir.

KAYNAKLAR

- Akat, İ., Budak G., Budak G. 1999. İşletme Yönetimi, Barış Yayınları, İzmir.
- Çanakçıoğlu, H., Mol, T., 1996. Yaban Hayvanları Bilgisi İstanbul Üniversitesi, Yayın No: 3948, Fakülte Yayın No: 440, İstanbul.
- Eren, E. 1991. Yönetim ve Organizasyon, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayını, İstanbul.
- Eren, E., 1993. Yönetim Psikolojisi, Beta Basım Yayın, İstanbul.
- Kılınc, T. 1990. Gruplararası Çatışmaların Çözümüne Laboratuar Yaklaşımı, İ.Ü. İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt:19, İstanbul.
- Koçel, T. 1995. İşletme Yöneticiliği: 5.Baskı, Beta Basım Yayın, İstanbul.
- Takan, M., O., 1997. Örgütlerde Çatışma, Rol Çatışması ve Stres Nedenleri ve Çözümleri. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- Taştan, S. 2005. Örgütsel Çatışma ve Çatışma Yönetimi, <http://www.humanresourcesfocus.com/makale010.asp> (Erişim Tarihi: 1 Eylül 2005)
- Tuğlu, A. 1996. Örgütsel Çatışma ve Yönetimi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- Yağcıoğlu, B., D., 1997. Örgütlerde Çatışma Düzeyleri ve Çatışmanın Ele Alınış Stilleri. Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.